

Příklad inspirativní praxe kombinované výuky
pro žáky se souběžným postižením více vadami

Obsah

- 1 Souhrnná data**³
- 2 Popis příkladu inspirativní praxe**⁴
 - 2.1 Popis zavedené inspirativní praxe*⁴
 - 2.2 Jaké byly důvody a cíle, které nás vedly k zavedení popsané inspirativní praxe*⁵
 - 2.3 Výhody, které zavedená inspirativní praxe přináší*⁵
 - 2.4 Potíže, které jsme při zavádění inspirativní praxe překonali*⁵
 - 2.5 Plánovaný další rozvoj inspirativní praxe*⁵
- 3 Doporučení pro zavedení naší inspirativní praxe na jiné škole**⁵
 - 3.1 Doporučení pro úspěšné zavedení popsané inspirativní praxe*⁵
 - 3.2 Doporučení, jak sledovat (měřit) úspěšnost zavedení popsané inspirativní praxe*⁶
- 4 Doporučené zdroje informací, které jsme použili pro přípravu a zavedení inspirativní praxe**⁶

1 Souhrnná data

Název příkladu inspirativní praxe	Příklad inspirativní praxe kombinované výuky pro žáky se SVP	
Název školy	Soukromá mateřská škola, základní škola a střední škola Slunce, o. p. s. Škola vzdělává žáky podle vzdělávacích programů: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Školní vzdělávací program pro základní školu speciální Školní vzdělávací program pro praktickou školu dvouletou Do kombinované výuky jsou zapojeni žáci vzdělávající se dle těchto programů.	
Adresa školy	Hornická 410, Stochov, 273 03	
Datum zpracování tohoto dokumentu	20. 2. 2024	
Datum zahájení realizace IP	Září 2021	
Autor (autoři IP)	Marie Kmínková	
Kontakt na autora	marie.kminkova@slunce.info	
Anotace	Seznámení učitelů i rodičů s možností zařazení do pokusného ověřování kombinované výuky. Vytipování žáků a jednání se zákonnými zástupci. Příprava individuálního vzdělávacího plánu, úprava stávajícího. Rozpis prezenční i distanční části výuky, realizace v konkrétních předmětech.	
Klíčová slova	žáci se speciálně vzdělávacími potřebami, individuální vzdělávací plán	
Model KV	Individuální Model kombinované výuky je nastaven pro každého žáka individuálně. Snažíme se, aby výuka mimo školu nepřesáhla 50 %. U většiny zapojených žáků asynchronní podíl výuky převažuje nad synchronním. Výuka doma probíhá formou samostatně vypracovávaných úkolů s podporou rodinného příslušníka. Učitel je připraven poskytnout telefonickou nebo e-mailovou konzultaci.	
Skupina žáků se SVP, kterou IP pokrývá		Žáci nadaní
		Žáci mimořádně nadaní
	x	Žáci s mentálním postižením
		Žáci se zrakovým postižením
		Žáci se sluchovým postižením
	x	Žáci s tělesným postižením
		Žáci se zdravotním znevýhodněním (např. cukrovka 1. typu)
	x	Žáci se souběžným postižením více vadami

	x	Žáci s poruchou autistického spektra
		Žáci s narušenou komunikační schopností
		Žáci se specifickými poruchami učení
		Žáci se specifickými poruchami chování
		Žáci s odlišnými kulturními a životními podmínkami
		Žáci s odlišným mateřským jazykem
Počet žáků školy přímo ovlivněných příkladem inspirativní praxe		9

2 Popis příkladu inspirativní praxe

2.1 Popis zavedené inspirativní praxe

Naším cílem je ověřit, zda i žáci s těžkým postižením jsou schopni tento druh výuky absolvovat.

V pokusném ověřování kombinované výuky používáme individuální model pro každého zapojeného žáka. Většina žáků jsou děti se souběžným postižením více vadami a s dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, který jim neumožňuje absolvovat prezenční výuku v plném rozsahu. Snahou je, aby žák v nejvyšší možné míře navštěvoval školu. Pokud mu to druh postižení a aktuální zdravotní stav neumožňuje, vzdělává se doma.

Na výuce se podílí především třídní učitel, který na našem typu školy učí ve své třídě většinu předmětů, případně další učitel a asistent pedagoga. Důležitá je spolupráce se speciálně pedagogickým centrem, které doporučí žáka, u kterého by bylo vhodné zařazení do kombinované výuky. Dalším zapojeným pedagogem je koordinátor ICT, který učitelům i žákům pomáhá s technickou stránkou výuky.

Předměty, které zařazujeme do distanční části výuky, určujeme podle hodinové týdenní dotace v rozvrhu hodin. Jedná se především o předměty Český jazyk, Matematika, Anglický jazyk. Tyto předměty jsou v týdenní dotaci zastoupeny několika hodinami. V prezenční části se může učitel věnovat nové látce, výkladu, vysvětlení a v distanční části je možné již pouze opakovat a utvrzovat učivo. Předměty s menší časovou dotací (1–2 hodiny týdně) se nám jeví pro žáka vhodnější absolvovat ve škole, s učitelem a asistentem.

Kritériem výběru předmětů je dále individuální potřeba každého žáka i kompetence rodinného příslušníka, který s výukou doma pomáhá, a doporučení SPC.

Při zařazování žáků do pokusného ověřování kombinované výuky vždy od počátku úzce spolupracujeme s rodiči žáka. Společně upravíme individuální vzdělávací plán, zvolíme předměty, ve kterých se bude kombinovaná výuka realizovat. Vytvoříme rozpis prezenční a distanční výuky, on-line připojení, individuálních konzultací a domácích úkolů. U většiny žáků je vhodné tento individuální plán zpracovávat na kratší časové úseky z důvodu nepředpokládaného zhoršení zdravotního stavu, pobytu v léčebném zařízení nebo z jiného důvodu, který souvisí s diagnózou a aktuálním stavem žáka. V prvním období zařazení žáka se nám osvědčilo týdenní plánování, u žáků, kteří jsou v pokusném ověřování zařazení delší dobu, preferujeme spíše měsíční úseky.

Plánování výuky se v našich podmínkách dá velice obtížně pevně zakotvit do vzdělávacího plánu žáka. Důvodem je především zdravotní a aktuální stav žáka, který vyplývá z jeho diagnózy a míry speciálních potřeb. Z tohoto důvodu preferujeme výrazně individuální přístup ke každému žákovi. Učitelé a rodinní příslušníci velmi úzce spolupracují. Snažíme se vždy v kratších časových úsecích společně naplánovat, co konkrétně se bude probírat, kterou část učiva i výuky zvládne žák ve škole prezenčně, jak a v jakém čase a dále proběhne on-line připojení a kterou část učiva si žák bude procvičovat a opakovat sám mimo školu.

Spolupráce týmu (pedagog, speciální pedagog, psycholog, výchovný poradce, koordinátor ICT) je pravidelná. Výměna zkušeností, námětů pro práci, informace o výsledcích a průběhu výuky jsou sdíleny na

týdenních poradách, na pedagogických radách. Kontakt se zákonným zástupcem zajišťuje třídní učitel. V případě potřeby probíhají individuální konzultace s pracovníky ŠPZ a ŠPP. Tematika pokusného ověřování kombinované výuky bývá také předmětem supervizních setkávání. Nové podněty zapojeným pedagogům přináší i pohled supervizora, který není součástí pedagogického týmu.

Plánování, časové zaznamenávání výuky, probírané učivo a zadávání úkolů realizujeme na sdíleném disku. Učitelé, kteří se žákům zařazeným v pokusném ověřování věnují, tak mohou sdílet své zkušenosti a mohou se vzájemně inspirovat. Koordinátor PO KV také může průběžně sledovat, jak konkrétně výuka u každého žáka probíhá.

Plánování a průběh výuky přibližují naše přiložené materiály – plán výuky a záznamový arch.

2.2 Jaké byly důvody a cíle, které nás vedly k zavedení popsané inspirativní praxe

Ve škole máme několik žáků, kterým jejich postižení a dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav neumožňuje absolvovat týdenní rozvrh ve škole v plném rozsahu. Zapojením těchto žáků do možnosti realizovat část výuky distančním způsobem jsme jim umožnili neztrácet kontakt s učiteli, asistenty i spolužáky.

2.3 Výhody, které zavedená inspirativní praxe přináší

Žák si za pomoci zákonného zástupce rozvrhne školní práci tak, že to vyhovuje jeho zdravotnímu stavu, může pracovat v kratších časových úsecích, častěji odpočívat. Snadněji zvládne případnou fyzioterapii, cvičení, rehabilitaci i další odborné procedury.

Žák neztrácí kontakt s vrstevníky a pedagogy.

Žák rozvíjí svoje dovednosti v oblasti digitálních technologií, učí se pracovat jiným způsobem, je samostatnější.

2.4 Potíže, které jsme při zavádění inspirativní praxe překonali

Nastavení pravidel komunikace mezi jednotlivými aktéry.

Sjednocení dokumentace u jednotlivých žáků i pedagogů.

2.5 Plánovaný další rozvoj inspirativní praxe

Plánujeme i nadále žáky, kterým pobyt ve škole v plném rozsahu nevyhovuje z důvodu jejich postižení nebo zdravotního stavu, do kombinované výuky zařazovat.

Chceme se více zaměřit na sjednocení pravidel plánování, realizace, hodnocení a dokumentace průběhu kombinované výuky u každého žáka. Učitelům bychom chtěli připravit jednoduchý nástroj, který by jim pomáhal a byl by přehledný pro všechny účastníky.

Kombinovaná výuka se stala důležitou součástí vzdělávání na naší škole. Pro žáky se SVP se nám jeví jako velice vhodná forma. Žáci s různými individuálními potřebami a s dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem mají příležitost účastnit se aktivně výuky, a neztrácejí tak kontakt se spolužáky a učiteli.

3 Doporučení pro zavedení naší inspirativní praxe na jiné škole

3.1 Doporučení pro úspěšné zavedení popsané inspirativní praxe

Nezbytná je spolupráce s rodiči, ne pro všechny rodiny je kombinovaná výuka vhodná.

V individuálním plánu žáka nastavit formy distanční výuky, určit, jakou část výuky bude distanční výuka pokrývat, jak bude hodnocena.

Důležitá je role pedagoga, měl by být zkušený, měl by velmi dobře znát žáka, rodinnou situaci a měl by být připravený na to, že pro pedagoga je to určitá práce navíc.

Vedení školy by mělo zapojené pedagogy vhodně motivovat a oceňovat.

3.2 Doporučení, jak sledovat (měřit) úspěšnost zavedení popsané inspirativní praxe

Ověřování znalostí v prezenční části výuky.

Kontrola samostatně vypracovaných úkolů.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka, průběžné i na vysvědčení.

Konzultace s poradenským zařízením, sledování zdravotního stavu a sociálního chování žáka.

Konzultace s rodiči, dotazník o spokojenosti s kombinovanou výukou.

4 Doporučené zdroje informací, které jsme použili pro přípravu a zavedení inspirativní praxe

<https://edu.ceskatelevize.cz/>

<https://skolakov.eu/>

<https://www.umimecesky.cz/>

<https://www.umimematiku.cz/>

<https://rvp.cz/>